

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

47. An valeat beneficium ob matrimonium contractum nulliter; quia
Beneficiatus erat in Ordinibus sacris.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

I. 7. c. 22. n. 7. citatos à Castrop. item contra alios limitatiū aliquantō procedentes, dum volunt perdi beneficium ipso jure, si Clericus sit pubes, se-
cūs si is sit impubes; vel etiam, si is scienter contra-
xit cum impubere, secūs si inscriter.

Quæstio 46. An vacet beneficium ob ma-
trimonium contractum nulliter ex defectu
formæ requisita à Trid. nempe sine parocho
legitimo aut testibus?

REspondeo: conformis & magis consequenter ad sententiam illam Lotterii dici vacare be-
neficium ipso jure; matrimonium siquidem con-
tractum cum impedimento, dirimente eatenus pri-
vat ipso beneficio, quatenus contrahens attentavit
ipso facto statum incompatibilem afflumere;
hac autem eadem ratio militat, dum matrimonium
est nullum ex defectu hujus formæ requisita. Ca-
strop. loc. cit. n. 13. contra Garc. loc. cit. n. 15. inni-
tentem huic fundamento; quod ex actu nullo pro-
pter defectum formæ, seu solennitatis non incurra-
tur poena, ut Sanch. de matrim. l. 3. d. 2. n. 8. & non
adhibetur formæ requisita perinde sit, ac si actus non
fieret; & citantem pro se Sanch. loc. cit. d. 48. n. 8.
Ledesm. de matrim. q. 55. num. 9. dub. 4. Rodriq. in-
sum. c. 30. nu. 9. Vegam. p. 1. c. 36. casu 20. ad quar-
tum &c.

Quæstio 47. An vacet beneficium ob ma-
trimonium contractum nulliter, quia benefi-
ciatus erat in ordinibus sacris?

REspondeo: magis consequenter dici vacare ip-
so jure propterea beneficium; ed quod sicut li-
gati alio impedimento dirimente, v.g. consanguini-
tatis, affinitatis, sint aquæ inhabiles ad contra-
hendum, quæm constitutus in ordinibus sacris, &
tamen incurrit dictam poenam. Castrop. loc. cit.
Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 5. citans Covar. de matrim.
p. 2. c. 6. §. 3. n. 4. Staph. de lit. grat. tit. de var. mod.
vac. modo 5. nu. 8. Cuch. in institut. majorib. l. 4. tit.
12. n. 215. Roffiniac. Anch. & alios, quos citat
Garc. loc. cit. n. 18. contra Leff. de justitia. l. 2. c. 34.
n. 115. qui hanc dat rationem; quod matrimonium
illud sit irritum, & talis compellendus manere in
suo ordine sucepto; unde non conveniat, ut ipso
facto sit privatus, ne forte cogatur mendicare. sed
hac ratio firma non est; quia habet etiam locum in
privando per sententiam. Item contra Barb. l. 3.
juris Eccles. c. 14. n. 16. citantem pro hoc Sanch.
de matrim. l. 7. d. 42. n. 4. Filiuc. tr. 41. c. 8. n. 6. &c.
item contra Garc. loc. cit. n. 17. infistenteum funda-
mento jam refutato, quod talis sit omnino inha-
bilis ad contrahendum, adeoque solum veniat pri-
vandus per sententiam; ac citantem insuper pro
hoc gl. fin. Imol. in c. 1. de cleric. conjugatis. Enri-
quez. in sum. l. 7. c. 36. §. 1. Maſcard. concl. 182. n. 5.
& 6. qui etiam dicat esse communio rem, Sayrum
Nav. Lopez. &c.

Quæstio 48. An ex consensu & auclorita-
te Episcopi sacerdos possit redire ad benefi-
cium, postquam doluit de matrimonio à se
nulliter contracto?

REsponder Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 8. affirmati-
ve; ed quod in c. sanè de Cleric. conjug. con-
cedatur Episcopo, ut juris rigorem hac in parte re-
laxare valeat è conditione; si clericus longam po-

nientiam egerit & laudabilem vitam: verum id intelligendum de alio beneficio; beneficium si-
quidem quod is amisit, dum diu vacare non deberet,
usque dum is longam pœnitentiam agat; vel certe
denuo vacaret possessore intermedio defuncto; aut
etiam si adhuc à prima vacatione pergeret vacare.
Intelligendum tamen non est, quod illud denuo
possit adire, etiam post actam pœnitentiam sine
nova collatione, juxta dicta supra.

Quæstio 49. An, & quid probandum im-
petranti beneficium vacans ob contractum
matrimonium?

1. Respondeo primò: debet probare factum
ipsum matrimonii contracti formaliter per
verba de præsenti; adeoque non sufficit probare
sponsalia. Lott. l. 3. q. 26. n. 73. non tamen tene-
tur probare subsecutam copulam; quia, ut dictum
etiam matrimonium non consummatum parit dictum
effectum amissionis beneficii.

2. Respondeo secundò: hoc ipsum factum ma-
trimonii debet probari indubitanter, ut ex eo in-
ducatur vacatio beneficii. Barb. Juris Eccles. l. 3. c. 14.
n. 8. ubi addit. hinc non sufficere, quod latra esset
sententia pro validitate matrimonii, si pender cau-
sa restitutionis in integrum: pro quo citat Calder.
decis. 180. n. 1. quod tamen credo non subsistere
in casu attentati matrimonii; sufficeret enim hanc
attentionem probari indubitanter, et si matri-
monium esset, & per sententiam declarareretur nul-
lum; idque consequenter dictis.

Quæstio 50. An, & qualiter vacet benefi-
cium per ingressum religionis?

1. Respondeo: per professionem religiosam
tacitam vel expressam beneficia in statu
seculari obtenta ipso jure vacant. Lott. l. 3.
q. 26. nu. 8. (ubi: quod quando obtainens in titu-
lum beneficium secularē efficitur religiosus, per
ingressum religionis inducitur vacatio ipso jure)
C. de Luca. de benef. d. 62. nu. 4. Castrop. loc. cit. p.
3. §. 7. n. 1. Garc. p. 11. c. 9. n. 1. Gouz. gl. 15. n. 45.
Barb. Juris Eccles. l. 3. c. 14. nu. 3. citatis quamplurimi-
mis iuxta c. beneficium deregularib. in 6. & ibi DD.
communiter: ex quo textu eti alio, ut Pavin. de
pot. cap. sed. vac. pralud. 7. n. 10. Staphil. de lit. grat.
tit. de var. mod. vac. modo 6. nu. 1. simplicem vaca-
tionem desumunt; rectius tamen inde deducitur
quod vacatio hæc inducatur ipso jure. Lott. loc. cit.
citans pro hoc Tholofan. de benef. c. 25. n. 18. Ro-
tam in Toletan. benef. 6. Iunii 1605. Ratio autem
hujus datur à Castrop. loc. cit. quia per profes-
sionem religiosam religiosus redditur incapax do-
minii, & habendi quid proprium. sic Lott. loc. cit.
n. 9. rationem hujus vacationis in incompatibili-
tate statu regularis cum ipso beneficio constituit.
Pari modo ipso jure vacant omnia jura ad benefi-
cia, & pensiones Ecclesiastica amittuntur. Card.
Luca loc. cit. n. 5. Castrop. loc. cit. citans Sanch. in
Decalog. c. 4. n. 5. & 15. Barb. loc. cit. & citati ab eo
pro primaria response.

2. Dixi primò: per professionem religiosam;
qualis quia non est, quam emittunt quorundam
ordinum militarium professi, puta equites S. Ja-
cobi Calatravæ, Alcantara &c. utpote qui reli-
gioſi non sunt, per hanc professionem non vacant
eorum beneficia & pensiones (vide tamen quæ
habet Garc. p. 7. c. 10. n. 9. ubi ex Hojeda; quod
com-